

*Aprobată
prin Ordinul Biroului Național de Statistică
nr. 137 din 01 decembrie 2025*

**METODOLOGIA
VIZÂND ACTIVITATEA DE INOVARE
ÎN ÎNTREPRINDERI**

CUPRINS

I.	Abrevieri.....	3
II.	Dispoziții generale.....	4
III.	Obiectivul principal.....	4
IV.	Noțiuni de bază/definiții.....	4
V.	Baza legală.....	6
VI.	Clasificatoare utilizate.....	7
VII.	Populația de referință.....	7
VIII.	Design-ul cercetării.....	7
IX.	Surse de date.....	8
X.	Procesarea datelor.....	8
XI.	Estimarea indicatorilor statistici.....	9
XII.	Asigurarea calității datelor.....	9
XIII.	Revizuirea datelor.....	9
XIV.	Proceduri de asigurare a confidențialității.....	10
XV.	Diseminarea datelor.....	10
XVI.	Softuri utilizate.....	11
XVII.	Bibliografie.....	12
	Anexă.....	13
	Tabelul 1 Profilurile întreprinderilor cu și fără activități de inovare	
	Tabelul 2 Statistici de întreprindere pentru activitățile întreprinderilor inovatoare	

I. Abrevieri

BNS	Biroul Național de Statistică
BS	Baza de Sondaj
CAEM-2	Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei
CE	Comisia Europeană
CFOJ	Clasificatorul formelor organizatorico-juridice
CUATM	Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale
OTS	Organele Teritoriale de Statistică
PLS	Programul de Lucrări Statistice
SIIS	Statisticile Inovării în Industrie și Servicii
UE	Uniunea Europeană

II. Dispoziții generale

Prezenta metodologie stabilește modul de elaborare a statisticilor inovării în industrie și servicii (SIIS) de la colectarea datelor până la diseminarea acestora utilizatorilor.

Aspectele cheie urmărite de SIIS sunt următoarele: definirea inovării; tipurile de inovare; activitățile de inovare; cheltuielile pentru inovare; cooperarea în inovare; rezultatele inovării; barierele și impactul inovării.

În scopul transpunerii Regulamentului Comisiei Europene (CE) nr. 995/2012, care implementează Decizia nr.1608/2003/CE a Parlamentului European și a Consiliului, privind producția și dezvoltarea statisticilor comunitare în domeniul științei și al tehnologiei Biroul Național de Statistică (BNS) în anul 2017 a colectat pentru prima dată datele privind activitatea de inovare a întreprinderilor pentru runda 2015-2016.

Odată cu punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/2152 privind statisticile europene de întreprindere, de abrogare a 10 acte juridice în domeniul statisticilor de întreprindere, și în special a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/1092 de stabilire a specificațiilor tehnice ale cerințelor în materie de date pentru subiectul „Inovarea” în temeiul Regulamentului (UE) 2019/2152 apare necesitatea în ajustarea metodologiei privind activitatea de inovare în întreprinderi. Acțiunea privind transpunerea Regulamentului (UE) 2019/2152 a fost planificată în temeiul pct.51 din Anexa A la Capitolul 18 „Statistici” a Programului Național de Aderare al Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

III. Obiectivul principal

Datele despre inovare au relevanță universală. Inovarea este un motor esențial al creșterii economice și al competitivității într-o economie globalizată. Având în vedere importanța sa fundamentală, inovarea formează fundalul oricărui studiu despre afaceri. Într-o economie modernă, inovarea sprijină tranziția către modele durabile, favorizând utilizarea eficientă a resurselor și reducerea impactului asupra mediului. Difuzarea inovării între întreprinderi, regiuni și sectoare contribuie la reducerea inegalităților economice și la creșterea coeziunii sociale. Un sistem de inovare bine dezvoltat contribuie la adaptabilitatea și reziliența economiei în fața schimbărilor tehnologice.

Obiectivul cercetării îl reprezintă elaborarea SIIS, care are drept scop constituirea sursei de date privind sistemul inovațional al întreprinderilor, studierea tipului inovărilor și inovatorilor, a cifrei de afaceri a produselor noi sau produselor îmbunătățite în rezultatul inovării, a cheltuielilor privind activitățile de inovare și comparabilitate cu statistica internațională, acestea fiind importante pentru analize și studii economice.

Pentru a contribui la realizarea obiectivelor, este necesar să se măsoare nivelul activităților inovatoare, în vederea luării celor mai potrivite decizii pentru creșterea competitivității și dezvoltării unei economii bazate pe cunoaștere. BNS se aliniază acestor acțiuni și realizează SIIS, cu o frecvență odată la doi ani, având ca obiectiv obținerea unui set de indicatori pentru caracterizarea inovării și măsurarea evoluției activităților inovatoare.

IV. Noțiuni de bază și definiții

Activitățile de inovare includ toate activitățile de dezvoltare, financiare și comerciale întreprinse, care sunt destinate să conducă la o inovare pentru întreprindere.

Cheltuielile pentru activitatea de Cercetare și Dezvoltare (CD) cuprind lucrări creative și sistematice întreprinse pentru a crește stocul de cunoștințe - inclusiv cunoștințele despre omenire, cultură și societate - și pentru a concepe noi aplicații ale cunoștințelor disponibile.

Cheltuielile pentru activitatea de CD internă cuprind activitățile întreprinse de întreprindere pentru a crea noi cunoștințe sau pentru a rezolva probleme științifice sau tehnice. Includ cheltuielile curente, inclusiv costurile forței de muncă și cheltuielile de capital pentru clădiri și echipamente speciale pentru cercetare și dezvoltare.

Cheltuielile pentru activitatea de CD externă cuprind activitățile de CD pe care întreprinderea le-a procurat de la alte întreprinderi (include întreprinderi din propriul grup) sau către organizații de cercetare publice sau private.

Cheltuieli pentru toate celelalte activități inovatoare includ: formarea profesională internă sau externă pentru personal, pentru dezvoltarea și/sau introducerea produselor și proceselor noi sau îmbunătățite semnificativ; activități proprii sau contractate pentru introducerea pe piață a inovărilor, inclusiv cercetarea de piață și lansarea de publicitate; activități de design sau pentru schimbarea formei sau aspectului bunurilor sau serviciilor; alte activități proprii sau contractate cum ar fi studii de fezabilitate, testări, dotare, inginerie industrială pentru implementarea produselor și proceselor noi sau îmbunătățite semnificativ.

Cooperarea întreprinderilor în realizarea activităților inovatoare reprezintă participarea activă a întreprinderii cu alte întreprinderi sau instituții în activități inovatoare. Nu este nevoie ca ambii parteneri să obțină beneficii din punct de vedere comercial (exclusiv simpla contractare de muncă, fără o cooperare activă).

Finanțarea publică a inovării include sprijin financiar cum ar fi: creditare de impozit sau deduceri fiscale, granturi, subvenții, împrumuturi și garanții pentru credite.

Se exclud activitățile de cercetare și alte activități inovatoare desfășurate în întregime pentru sectorul public pe bază de contract.

Organismele de la care întreprinderea primește finanțare publică pentru activitatea de inovare se grupează astfel: autoritățile locale și regionale; guvern (inclusiv instituții lucrând în numele guvernului); Uniunea Europeană; organizații internaționale.

Întreprinderi inovatoare sunt întreprinderile care au lansat produse (bunuri sau servicii) sau procese de afaceri noi sau semnificativ îmbunătățite pe piață. Termenul acoperă ambele tipuri de inovări, inovarea de produs și inovarea de procese de afaceri, precum și întreprinderile cu inovări nefinalizate sau abandonate și se referă la întreprinderile active.

Întreprinderile cu inovări nefinalizate sau abandonate sunt întreprinderile care au avut activitate de inovare nefinalizată sau abandonată pentru dezvoltarea sau introducerea produselor noi sau semnificativ îmbunătățite (bunuri sau servicii), sau implementarea noilor procese, inclusiv activitate de CD.

O inovare de afaceri este un produs sau un proces de afaceri nou sau îmbunătățit (sau o combinație a acestora) care diferă semnificativ de produsele anterioare ale întreprinderii sau procesele de afaceri și care a fost introdus pe piață sau pus în funcțiune de întreprindere.

O inovare reprezintă introducerea în întreprindere a unui produs sau proces nou sau îmbunătățit (sau o combinație a acestora) care diferă semnificativ de produsele sau procesele anterioare ale întreprinderii și care a fost pusă la dispoziția potențialilor utilizatori sub formă de produs, sau utilizată de către întreprindere sub formă de proces.

O inovare trebuie să aibă caracteristici sau intenții de utilizare care sunt noi sau care furnizează o îmbunătățire semnificativă față de ceea ce a fost folosit sau vândut anterior de către întreprindere. Cu toate acestea, o inovare poate eșua sau poate lua timp pentru a fi de succes.

O inovare trebuie să fie nouă sau îmbunătățită semnificativ doar pentru întreprinderea în parte. Ea ar fi putut fi dezvoltată inițial sau utilizată de alte întreprinderi sau organizații.

O inovare de produs este un bun sau un serviciu nou sau îmbunătățit, care diferă semnificativ de bunurile sau serviciile anterioare ale întreprinderii și care a fost introdus pe piață.

Inovarea de produs poate implica două tipuri generice de produse: bunuri și servicii.

- **Bunurile** includ obiecte tangibile și unele produse de captare a cunoștințelor asupra cărora pot fi stabilite drepturi de proprietate și a căror proprietate poate fi transferată prin tranzacții de piață.
- **Serviciile** sunt activități intangibile care sunt produse și consumate simultan și care modifică condițiile (de exemplu, fizice, psihologice etc) ale utilizatorilor.

Serviciile pot include, de asemenea, unele produse de captare a cunoștințelor.

O inovare de proces de afaceri este un proces de afaceri nou sau îmbunătățit pentru una sau mai multe funcții de afaceri, care diferă semnificativ de procesele de afaceri anterioare ale întreprinderii și care a fost pus în funcțiune în întreprindere.

Toate funcțiile de afaceri pot face obiectul activității de inovare. Termenul proces de afaceri include funcția principală de afaceri de a produce bunuri și servicii și de a susține funcții precum distribuție și logistică, marketing, vânzări și servicii post-vânzare, servicii de tehnologie a informației și comunicațiilor (TIC) către firmă, funcții administrative și de management, inginerie și servicii tehnice aferente firmei, precum și dezvoltarea proceselor de produse și afaceri. Procesele de afaceri pot fi considerate servicii pentru care firma în sine este clientul. Procesele de afaceri pot fi livrate intern, sau achiziționate din surse externe.

Produsele de captare a cunoștințelor pot avea caracteristicile unui bun sau a unui serviciu și se referă la furnizarea, stocarea, păstrarea, comunicarea și difuzarea informațiilor digitale pe care utilizatorii le pot accesa în mod repetat. Aceste produse pot fi stocate pe obiecte fizice și infrastructură, cum ar fi suportul electronic sau Cloud.

Profilul de inovare reprezintă caracterizările întreprinderilor în funcție de activitatea lor de inovare, adică descrieri statistice și structurale care arată cum, cât și în ce direcții inovează o întreprindere sau un sector. Un profil de inovare reflectă combinația de activități, resurse și rezultate de inovare ale unei întreprinderi, instituții sau ramuri economice, oferind o imagine a capacității și comportamentului inovativ. Scopul profilurilor de inovare: analiza performanței economice și tehnologice a întreprinderilor; identificarea sectoarelor cu potențial ridicat de inovare; elaborarea de politici publice și programe de susținere a inovării.

Detalii vizând descrierea profilurilor de inovare se regăsesc în Tabelul 1 “Profilurile întreprinderilor cu și fără activități de inovare” din Anexă.

Inovarea cu beneficii pentru mediu este un produs sau un proces de afaceri nou sau îmbunătățit al unei întreprinderi care generează impacturi pozitive asupra mediului, în comparație cu produsele sau procesele anterioare ale întreprinderii și care a fost pus la dispoziția potențialilor utilizatori sau pus în funcțiune. Beneficiul pentru mediu poate fi obiectivul principal al inovării sau un produs secundar al altor obiective.

Beneficiile pentru mediu ale unei inovări pot apărea în timpul producerii unui bun sau serviciu sau în timpul consumului sau folosirii acestuia de către utilizatorul final al unui produs, care poate fi o persoană fizică sau juridică.

V. Baza legală

Standarde internaționale

- Regulamentul (UE) 2019/2152 privind statisticile europene de întreprindere ([link](#));
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1197 a Regulamentului (UE) 2019/2152 ([link](#));
- Regulamentul (UE) 2022/1092 privind inovarea ([link](#));
- Oslo Manual - ediția 2018 ([link](#));
- Manualul Eurostat privind statisticile europene de inovare în afaceri - ediția 2024 ([link](#))

Acte normative naționale

- Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017 ([link](#));
- Legea cu privire la întreprinderile mici și mijlocii nr. 179 din 21.07.2016 ([link](#)).

VI. Clasificatoare utilizate

Clasificatoarele utilizate la elaborarea indicatorilor statisticilor inovării în industrie și servicii includ:

1. Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei - 2 (CAEM-2), aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr.28 din 07 mai 2019;
2. Clasificatorul formelor de proprietate (CFP), aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997;
3. Clasificatorul formelor organizatorico-juridice (CFOJ) ale agenților economici din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr.1607-ST din 09.11.2004;
4. Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003.

VII. Populația de referință

Populația de referință pentru SIIS o reprezintă colectivitatea unităților active, care desfășoară activități economice în industrie și servicii.

Sursa principală pentru formarea bazei de sondaj (BS) pentru SIIS o constituie registrul unităților statistice.

Populația obținută este stratificată după următoarele variabile: numărul de salariați (10 – 49 salariați, 50 – 249 salariați, peste 250 salariați), genul de activitate economică conform CAEM-2 (diviziune, 2 semne) și aspect teritorial (Nord, Sud, Centru, mun. Chișinău, UTA Găgăuzia).

SIIS se realizează pe întreaga țară cu excepția Transnistriei și include *exhaustiv* toate întreprinderile cu 10 salariați și peste, care au următoarele activități economice conform CAEM-2:

- industria extractivă (diviziunile 05 - 09);
- industria prelucrătoare (diviziunile 10 - 33);
- producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (diviz. 35);
- distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (diviziunile 36 - 39);
- comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete (diviziunea 46);
- transport și depozitare (diviziunile 49 - 53);
- informații și comunicații (diviziunile 58 - 63);
- intermediari financiare și asigurări (diviziunile 64 - 66);
- activități profesionale, științifice și tehnice (diviziunile 71 - 73).

SIIS exclude întreprinderile cu activitățile economice: agricultura, administrația publică, învățământul, sănătatea și asistența socială, activități de recreere și de agrement, alte activități de servicii, activități ale gospodăriilor private și activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale.

VIII. Design-ul cercetării

Populația statistică a SIIS reprezintă toate întreprinderile cu:

- activitate economică din secțiunile B, C, D, E, H, J, K și diviziunile 46, 71, 72 sau 73 ale CAEM-2;
- 10 sau mai mulți salariați.

Sursa principală pentru formarea populației de referință pentru elaborarea SIIS o constituie baza de sondaj elaborată în baza registrului unităților statistice, cu situația din anul t-2. Baza de sondaj conține lista tuturor întreprinderilor din populația statistică de referință, precum și informații pentru fiecare unitate în parte, respectiv:

- date de identificare a întreprinderii (cod unic de identificare, adresă etc.);
- cod de activitate economică conform CAEM-2;
- număr mediu de salariați, care permite încadrarea întreprinderii într-o anumită clasă de mărime.

Unitatea statistică utilizată este întreprinderea, definită ca o grupare de unități legale care se constituie ca o entitate organizațională de producție de bunuri, servicii comerciale, ce beneficiază de o autonomie de decizie, mai ales pentru asigurarea resurselor sale curente. O întreprindere exercită una sau mai multe activități economice, în unul sau mai multe locuri (sedii-unități locale).

IX. Surse de date

Cercetarea statistică vizând activitatea de inovare în întreprinderi este realizată prin intermediul chestionarului statistic 1- INOV “Inovarea în industrie și servicii”.

Chestionarul poate fi prezentat:

- **On-line (e-raportare)** – întreprinderea completează chestionarul pe portalul e-raportare (<https://raportare.gov.md/>);

- **Pe suport de hârtie** – chestionarul este distribuit tuturor entităților incluse în cercetare prin intermediul Organelor Teritoriale de Statistică (OTS), conform listelor întocmite de BNS. Chestionarul se întoarce completat la OTS, în termenul stabilit.

X. Procesarea datelor

Procesarea datelor privind inovarea este un proces complex și riguros, bazat pe metodologii armonizate la nivel european, care garantează obținerea rezultatelor calitative, relevante atât pentru analiza economică, cât și pentru elaborarea politicilor publice în domeniul inovării. Prin aplicarea standardelor Eurostat cercetarea statistică oferă un tablou complet și comparabil al capacității de inovare a întreprinderilor din Republica Moldova.

Procesarea datelor privind inovarea reprezintă etapa principală a cercetării statistice, prin care informațiile colectate de la întreprinderi sunt transformate în date comparabile, coerente și interpretabile. Această etapă are scopul de a asigura calitatea, acuratețea și relevanța indicatorilor privind activitățile de inovare, în conformitate cu standardele metodologice stabilite.

Procesarea datelor are loc în 2 etape:

I etapă - la nivel OTS:

- introducerea datelor în sistemul informațional Cercetare Integrată Statistică (CIS2);
- controlul integrității informațiilor;
- verificarea datelor din chestionar;
- verificarea corelațiilor dintre capitole;
- codificarea cauzelor de non-răspuns;
- controlul logic, corectarea eventualelor erori și validarea datelor la nivel de chestionar.

II etapă - la nivel BNS:

- validarea datelor din chestionar și corectarea eventualelor erori;
- compararea cu perioada precedentă de raportare;
- agregarea și analiza datelor;
- generarea tabelelor finale pe activități economice, în profil teritorial și pe clase de mărime;
- diseminarea rezultatelor.

XI. Estimarea indicatorilor statistici

Estimarea indicatorilor statistici privind inovarea reprezintă un proces esențial pentru evaluarea capacității unei economii, organizații sau sectoare de a genera, adopta și valorifica noi idei, tehnologii și practici. Prin intermediul acestor indicatori sunt cuantificate nivelul activităților de cercetare-dezvoltare, gradul de utilizare a tehnologiilor avansate, performanța inovativă a întreprinderilor, precum și impactul economic și social al inovării. Estimarea indicatorilor urmărește să transforme date brute într-o imagine coerentă a fenomenului inovativ, facilitând analiza evoluțiilor, comparabilitatea în timp și spațiu și fundamentarea deciziilor strategice.

Datele exprimate în valori absolute sunt prezentate – în mii lei.

Datele exprimate în valori relative sunt prezentate în %.

În baza datelor colectate în SIIS se calculează indicatori statistici:

- **Ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi:** numărul întreprinderilor care au desfășurat activități de inovare raportat la numărul total de întreprinderi cercetate;
- **Ponderea întreprinderilor inovatoare de produse:** numărul întreprinderilor inovatoare de produse raportat la numărul total de întreprinderi cercetate;
- **Ponderea întreprinderilor inovatoare de produse noi pe piață:** numărul întreprinderilor inovatoare de produse noi pe piață raportat la numărul total de întreprinderi cercetate;
- **Ponderea întreprinderilor inovatoare de procese de afaceri:** numărul întreprinderilor inovatoare de procese operaționale raportat la numărul total de întreprinderi cercetate;
- **Cifra de afaceri provenită din produse inovatoare:** veniturile din produse noi sau îmbunătățite raportat la total venituri din vânzări;
- **Gradul de colaborare al întreprinderilor:** numărul întreprinderilor care cooperează în inovare raportat la numărul total de întreprinderi cercetate;
- **Tipul partenerilor de cooperare pentru inovare:** numărul întreprinderilor cu parteneri de cooperare în domeniul inovării raportat la numărul total de întreprinderi cercetate;
- **Ponderea cheltuielilor de inovare în cifra de afaceri:** total cheltuieli pentru activități de inovare raportat la cifra de afaceri provenită din produse inovatoare;
- **Cheltuieli pentru inovare per angajat:** cheltuieli totale pentru inovare raportat la numărul total de angajați al întreprinderilor cercetate;
- **Motivele pentru lipsa activităților de inovare:** numărul întreprinderilor fără activități de inovare raportat la numărul total de întreprinderi cercetate.

Indicatorii sunt calculați la nivel național, inclusiv pe genuri de activitate, clasa de mărime și regiune.

XII. Asigurarea calității datelor

Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor din [Codul de bune practici al statisticilor europene](#), adoptat de Comitetul Sistemului Statistic European la 16 noiembrie 2017, prevăzute și în Legea cu privire la statistica oficială nr. 93/2017.

În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor. În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a procesului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice. Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice. Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora. Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), precum și cu datele disponibile din alte cercetări statistice (ASA, PRODMOLD-A) și surse de date administrative (Situatiile Financiare).

Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt oferite consultații respondenților pentru explicarea definițiilor și modului corect de completare a chestionarelor.

XIII. Revizuirea datelor

Datele sunt finale la prima diseminare.

XIV. Proceduri de asigurare a confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93/2017, se întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

Astfel, personalul, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor. În cazul dacă datele statistice agregate conțin mai puțin de trei unități statistice diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil (mai mult de trei unități statistice) care asigură protecția datelor.

XV. Diseminarea datelor

Diseminarea rezultatelor SIIS se realizează prin intermediul:

- Paginii oficiale a BNS https://statistica.gov.md/ro/statistic_indicator_details/44
- Băncii de date [STATBANK](#);
- Chestionarelor internaționale.

XVI. Softuri utilizate

Datele pot fi completate de către respondenți prin intermediul platformei de raportare electronice ”Ghișeului unic de raportare” <https://raportare.gov.md/>, administrat de către Serviciul Fiscal de Stat. La completarea datelor prin intermediul platformei, acestea trec printr-un set de condiții de control matematice și logice pentru depistarea erorilor, după care se importă în sistemul informațional al BNS.

Sistemul informațional de prelucrare a datelor cercetării este o aplicație realizată în cadrul Direcției generale tehnologii informaționale din cadrul BNS.

Sistemul informațional al BNS asigură:

- introducerea sau importarea datelor;
- editarea datelor (detectarea și corectarea erorilor);
- imputarea datelor lipsă;
- generarea tabelelor finale.

XVI. Bibliografie

1. [Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială](#);
2. [Regulamentul \(UE\) 2022/1092](#) al Comisiei din 30 iunie 2022 de stabilire a specificațiilor tehnice ale cerințelor în materie de date pentru subiectul „Inovarea” în temeiul Regulamentului (UE) 2019/2152 al Parlamentului European și al Consiliului;
3. [Regulamentul \(UE\) 2019/2152](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind statisticile europene de întreprindere;
4. [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) 2020/1197](#) al Comisiei din 30 iulie 2020 de stabilire a specificațiilor tehnice și a modalităților în temeiul Regulamentului (UE) 2019/2152 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene de întreprindere;
5. [Manualul Eurostat privind statisticile europene de inovare în afaceri](#) - ediția 2024;
6. [Oslo Manual](#) - ediția 2018.

Tabelul 1. Profilurile întreprinderilor cu și fără activități de inovare

Profilul întreprinderilor:		
<p>PROFIL I:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare de produse interne noi pe piață</i></p> <p>Acest grup include întreprinderile care au introdus o inovare de produs dezvoltată de întreprindere și care nu a fost oferită anterior de concurenți. Profilul I reprezintă tipologia inovatorului revoluționar orientat spre crearea de produse radical noi și introducerea acestora pe piață. Aceștia au capacitate de inovare și o folosesc pentru a concura pe piața existentă sau chiar pentru a crea piețe noi.</p>	<p>PROFIL IA:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare de produse interne noi pe piață cu activități de cercetare și dezvoltare.</i></p>	<p>PROFIL IB:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare de produse interne noi pe piață fără activități de cercetare și dezvoltare.</i></p>
<p>PROFIL II:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare de produse interne noi pentru întreprindere</i></p> <p>Acest grup include întreprinderile care au introdus o inovare de produs dezvoltată de întreprindere dar care este identică sau foarte similară cu produsele deja oferite de concurenți. Întreprinderile din Profilul II încearcă în mod activ să țină pasul cu concurenții prin reînnoirea sau extinderea sortimentului produselor lor.</p>	<p>PROFIL IIA:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare de produse interne noi pentru întreprindere cu activități de cercetare și dezvoltare.</i></p>	<p>PROFIL IIB:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare de produse interne noi pentru întreprindere fără activități de cercetare și dezvoltare.</i></p>
<p>PROFIL III:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare de procese de afaceri interne fără inovări de produs</i></p> <p>Acest grup include întreprinderile care nu au introdus inovări de produs dezvoltată intern (Profilurile I și II), dar care au introdus o inovare a proceselor de afaceri dezvoltată intern. Întreprinderile din Profilul III își propun să devină mai eficiente. Acestea lucrează activ pentru a deveni mai competitive prin introducerea unor procese de</p>	<p>PROFIL IIIA:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare de procese de afaceri interne, fără inovări de produs, cu activități de cercetare și dezvoltare.</i></p>	<p>PROFIL IIIB:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare de procese de afaceri interne, fără inovări de produs și fără activități de cercetare și dezvoltare.</i></p>

Profilul întreprinderilor:

<p>afaceri mai bune. Impactul activității lor de inovare asupra pieței este indirect, de exemplu, prin posibilitatea de a oferi prețuri mai mici sau condiții non-monetare mai bune clienților lor sau prin încercarea de a ajunge la noi clienți pentru produsele lor existente.</p>		
<p>PROFIL IV:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare care nu dezvoltă pe cont propriu inovări</i></p> <p>Acest grup include întreprinderi care au introdus o inovare, fie un produs, fie un proces de afaceri, dar niciuna dintre acestea nu a fost dezvoltată intern. Companiile din Profilul IV se străduiesc să fie competitive pe piețele lor prin introducerea de produse sau procese de afaceri mai bune. Cu toate acestea, ele aleg să nu își dezvolte singure capacitățile de inovare. Îmbunătățirea produselor sau a proceselor lor de afaceri este rezultatul achiziționării de inovări de la alte întreprinderi și implementării acestora în propria întreprindere.</p>	<p>PROFIL IVA:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare care nu dezvoltă pe cont propriu inovări cu activități de cercetare și dezvoltare.</i></p>	<p>PROFIL IVB:</p> <p><i>Întreprinderi inovatoare care nu dezvoltă pe cont propriu inovări fără activități de cercetare și dezvoltare.</i></p>
<p>PROFIL V:</p> <p><i>Întreprinderi non-inovatoare cu activități de inovare</i></p> <p>Acest grup include întreprinderile care nu au introdus recent inovări, dar au activități de inovare fie în desfășurare, fie le-au abandonat. Întreprinderile din Profilul V nu au introdus nici o inovare în perioada de referință de 3 ani, dar nici nu sunt înstrăinate de ideea de inovare. Au lucrat la inovări în ultimii 3 ani, dar nu le-au (încă) dus la finalizare și implementare (adică nu au vândut niciun produs inovator pe piață și nici nu au introdus în uz nicio inovare de proces în cadrul întreprinderii); sau pur și simplu au abandonat aceste proiecte.</p>	<p>PROFIL VA:</p> <p><i>Întreprinderi non-inovatoare cu activități de inovare și activități de cercetare și dezvoltare.</i></p>	<p>PROFIL VB:</p> <p><i>Întreprinderi non-inovatoare cu activități de inovare, însă fără activități de cercetare dezvoltare.</i></p>

Profilul întreprinderilor:

<p>PROFIL VI: <i>Întreprinderi non-inovatoare fără activitate de inovare, dar cu potențial de inovare</i> Acest grup include întreprinderile care nu au introdus nici o inovare și nu au avut activități de inovare în desfășurare sau abandonate, dar care luau în considerare inovarea. Întreprinderile din Profilul VI nu au introdus sau nu au lucrat la nici o inovare în perioada de referință de 3 ani, dar nici nu sunt complet înstrăinate de ideea de inovare.</p>	-	-
<p>PROFIL VII: <i>Întreprinderi non-inovatoare fără activitate de inovare și fără potențial de inovare</i> Acest grup include toate celelalte întreprinderi. Acestea nu au nici o activitate de inovare, nu au activități de inovare în desfășurare sau abandonate și nu au luat în considerare inovarea.</p>	-	-

Tabelul 2. Statistici de întreprindere pentru activitățile întreprinderilor inovatoare

<p>Variabile</p>	<p>Introducerea de inovări de produse Introducerea inovărilor de produse noi pe piață Cifra de afaceri provenită din produse inovatoare Dezvoltatorul inovărilor de produse introduse (sine stătător sau contractate) Introducerea unor inovări de procese de afaceri Dezvoltatorul inovărilor de procese de afaceri introduse (sine stătător sau contractate) Activități de cercetare și dezvoltare Cheltuieli privind activitățile de inovare Motivele pentru care nu s-au realizat mai multe activități de inovare Motivele pentru lipsa activităților de inovare Cooperare cu alte întreprinderi sau organizații Tipul detaliat de partener de cooperare pentru inovare în funcție de localizare Accesul la finanțare Sprijin financiar public de la diferite niveluri de guvernare Inovări cu beneficii ecologice</p>
------------------	--

Unitate de măsură	Număr întreprinderi, cu excepția variabilelor: cifra de afaceri provenită din produse inovatoare și cheltuielile privind activitățile de inovare - mii lei
Populația statistică	<p>Toate întreprinderile cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - activitatea economică din secțiunile B, C, D, E, H, J, K și diviziunile 46, 71, 72 sau 73 ale CAEM-2; - 10 sau mai mulți salariați și lucrători independenți.
<p>1. Defalcări pe: activitate economică (nivel ridicat de detaliere), clasă de mărime, statut de inovare</p> <p>2. Defalcări pe activitate economică (nivel scăzut de detaliere), clasă de mărime, profil de inovare</p>	<p><i>1.1 Defalcare pe activități :</i></p> <p>Secțiunile și diviziunile CAEM-2: $B+C+D+E+46+H+J+K+71 + 72 + 73$; $B+C+D+E$; $B;C$; $10 + 11 + 12$; $13 + 14 + 15$; $16 + 17 + 18$; $19 + 20 + 21$; $22 + 23$; $24 + 25$; $26 + 27 + 28$; $29 + 30$; $31 + 32 + 33$; D; E; $36 + 37$; $38 + 39$; $46+H+J+K+71 + 72 + 73$; 46; H; $49 + 50 + 51$; $52 + 53$; J; $58 + 59 + 60$; $61 + 62 + 63$; K; 71; 72; 73; $71 + 72 + 73$.</p> <p><i>1.2. Defalcare pe clase de mărime:</i></p> <p>În funcție de numărul de salariați (suma angajaților și a lucrătorilor independenți) (numai pentru $B+C+D+E+46+H+J+K+71 + 72 + 73$; $B+C+D+E$; B; C; D; E; $46+H+J+K+71 + 72 + 73$; 46; H; J; K; $71 + 72 + 73$):</p> <ul style="list-style-type: none"> - total; - 10-49 salariați; - 50-249 salariați; - 250 sau mai mulți salariați. <p><i>1.2 Statut de inovare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - toate întreprinderile la nivel de populație (total); - întreprinderi active în domeniul inovării; - întreprinderi inactive în domeniul inovării. <p><i>2.1 Defalcare pe activități:</i></p> <p>Secțiunile și diviziunile (CAEM-2): $B+C+D+E+46+H+J+K+71 + 72 + 73$; $B+C+D+E$; $46+H+J+K+71 + 72 + 73$.</p> <p><i>2.2 Defalcare pe clase de mărime:</i></p> <p>În funcție de numărul de persoane angajate (suma angajaților și a lucrătorilor independenți):</p> <ul style="list-style-type: none"> - total; - 10-49 salariați; - 50-249 salariați; - 250 sau mai mulți salariați. <p><i>2.3 Defalcarea pe profil de inovare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - toate întreprinderile la nivel de populație (Total); - întreprinderi active în domeniul inovării (profilul I + profilul II + profilul III + profilul IV + profilul V); - întreprinderi care nu sunt active în domeniul inovării (profilul VI + profilul VII); - întreprinderi care au introdus o inovare (profilul I + profilul II + profilul III + profilul IV); - întreprinderi care nu au introdus o inovare (profilul V + profilul VI + profilul VII);

<p>3. Defalcare combinată pe activități (nivel scăzut de detaliere), clasa de mărime și tipul de întreprindere (inovare)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - întreprinderi cu capacități de inovare (profilul I + profilul II + profilul III + profilul V); - întreprinderi fără capacități de inovare (profilul IV + profilul VI + profilul VII); - întreprinderi cu activități de cercetare și dezvoltare (profilul IA + profilul IIA + profilul IIIA + profilul IVA + profilul VA); - întreprinderi fără activități de cercetare și dezvoltare (profilul IB + profilul IIB + profilul IIIB + profilul IVB + profilul VB + profilul VI + profilul VII); - inovatori interni de produse cu noutăți de piață (profilul I); - inovatori interni de produse fără noutăți de piață (profilul II); - întreprinderi care nu au profile de inovatori și nu întreprind activități de inovare, dar au potențial de inovare (profilul VI); - întreprinderi care nu au profile de inovatori, nu întreprind activități de inovare și nu au potențial de inovare (profilul VII). <p><i>3.1 Defalcare pe activități:</i> Secțiunile și diviziunile (CAEM-2): B+C+D+E+46+H+J+K+71+72+73; B+C+D+E; 46+H+J+K+71+72+73.</p> <p><i>3.2 Defalcare pe clase de mărime în funcție de numărul de persoane angajate (suma angajaților și a lucrătorilor independenți):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - total; - 10-49 salariați; - 50-249 salariați; - 250 sau mai mulți salariați. <p><i>3.3 Tipul de întreprindere (inovare):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - toate întreprinderile la nivel de populație; - întreprinderi cu cel puțin o inovare în domeniul bunurilor; - întreprinderi cu cel puțin o inovare în domeniul serviciilor; - întreprinderi cu cel puțin o inovare de produse (bunuri sau servicii) care nu era anterior disponibilă pe piață („nouă pe piață”); - întreprinderi cu cel puțin o inovare de produse (bunuri sau servicii) deja disponibilă pe piață („nouă pentru întreprindere”); - întreprinderi cu cel puțin o inovare de procese de afaceri (indiferent de tipul de inovare de procese de afaceri); - întreprinderi cu inovări de produse, dar nu și de procese de afaceri.
<p>Utilizarea de aproximări și cerințe de calitate</p>	<p>Unitatea statistică „întreprindere” Coerența cu registrul unităților statistice</p>
<p>Termen de transmitere a datelor</p>	<p>Date finale și validate: T + 18 luni ulterioare anului de referință</p>
<p>Prima perioadă de referință</p>	<p>2022</p>